

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet	Magyar Néprajz és Antropológia Intézet
1.4 Szakterület	Kultúra tudományok
1.5 Képzési szint	Alap
1.6 Szak / Képesítés	Néprajz

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LLC2125 Kultúratudományok V. A naptári év rítusai						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Pozsony Ferenc						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Pozsony Ferenc						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	I.	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	A Kö

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					23
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					22
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					11
Konzultáció					2
Vizsgák					0
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	58				
3.8 A félév össz-óraszám	100				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Számítógéppel, vetítővel és táblával felszerelt terem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Számítógéppel, vetítővel és táblával felszerelt terem

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> A humán- és kultúratudományok ismeretanyagának interdiszciplináris felhasználása A kalendáris szokások kontextualizált elemzése, értelmezése Az ember-, családi élet szokásainak interdiszciplináris elemzése és értelmezése Az emlékünnepek értelmezése a pogárosodás kontextusában A lokális ünnepek elemzése és értelmezése a posztmodern kor kontextusában
----------------------	--

Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Az elsajátított fogalmak és módszerek alkalmazása és felhasználása a humán- és kultúratudományokban. • A szocio-kulturális események komplex elemzése • A kulturális események elemzése és értelmezése a lokális, regionális, nemzeti és globális összefüggésekben
-----------------------------	--

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Az előadások keretében a hallgatók megismerkednek a magyar és az európai népszokások kutatástörténetével, fogalmaival, alapvető elemzési és értelmezési módszereivel.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>A hallgatók megismerkednek az erdélyi magyar, román és szász naptári szokásokkal valamint az emberélet jelesebb fordulóján élő átmeneti rítusokkal.</p> <p>Elsajátítják a szokások elemzésének és értelmezésének alapvető módszereit.</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A népszokáskutatás fogalmai, módszerei	Előadás, megbeszélés	
A népszokások rendszerszerűsége	Előadás, megbeszélés	
A romantikus szokáskutatás	Előadás, megbeszélés	
A pozitívizmus eredményei	Előadás, megbeszélés	
A történeti-összehasonlító iskola eredményei	Előadás, megbeszélés	
A rendszerelméleti és a szemiotikai irányzatok	Előadás, megbeszélés	
Az antropológiai eredmények	Előadás, megbeszélés	
Az egyházi év ünnepei	Előadás, megbeszélés	
A gazdasági év szokásai	Előadás, megbeszélés	
Az emberélet fordulói	Előadás, megbeszélés	
Emlékünnepségek	Előadás, megbeszélés	
Lokális ünnepek	Előadás, megbeszélés	
Az erdélyi románok és szászok szokásai	Előadás, megbeszélés	
Posztmodern ünnepek	Előadás, megbeszélés	
Könyvészet <i>Bálint Sándor</i> Karácsony, húsvét, pünkösd. A nagyünnepek hazai és közép-európai hagyományvilágából. Budapest Ünnepi kalendárium I-II. Budapest Barabás László Forog az esztendő kereké. Sövidéki népszokások. Marosvásárhely 2000 Aranycsitkók, maszkurák, királynék. Erdélyi dramatikus népszokások. Marosvásárhely 2009 Akiket fog a figura. Farsangi dramatikus szokások, népi színjátékok Marosszéken. Marosvásárhely Dömötör Tekla 1979 <i>Naptári ünnepek – népi színjátszás. Budapest</i> 1983 <i>A népszokások költészete. Budapest</i> Makkai Endre – Nagy Ödön 1993 <i>Adatok téli néphagyományaink ismeretéhez. Szerk. Barna Gábor. Magyar Népköltési Gyűjtemény XX. Budapest</i> Pozsony Ferenc 1997 <i>Az erdélyi szászok jeles napi szokásai. Csíkszereda</i> 1998 <i>Szól a kakas már. Szász hatás az erdélyi magyar népszokásokban. Csíkszereda</i> 2006 <i>Erdélyi népszokások. Néprajzi Egyetemi Jegyzetek 1. Kolozsvár</i> Seres András 1984 <i>Barcasági magyar népköltészet és népszokások. Szer. Keszeg Vilmos. Bukarest</i> Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár Erika 1997 <i>Jeles napok, ünnepi szokások. Budapest</i>		

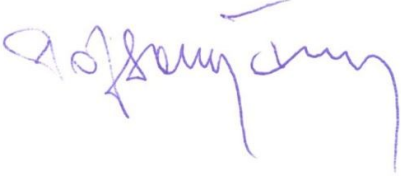
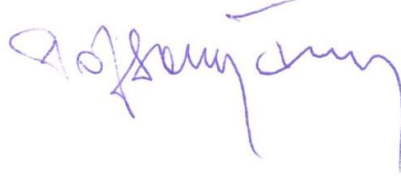

Ujváry Zoltán <i>A temetés paródiája. Debrecen</i> 1980 Népszokás és népköltészet. Debrecen Vasas Samu – Salamon Anikó Kalotaszegi ünnepek. Budapest Verebélyi Kincső Szokásvilág. <i>Studia Folkloristica et Ethnographica</i> 46. Debrecen 2005 Minden napok – jeles napok. Hétköznapiak és ünnepek a népszokások tükrében. Budapest		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Az emberélet átmeneti szokásai, fordulói	Bemutató, elemzés	
A születés és a keresztelezés szokásai	Bemutató, elemzés	
Áldozás, konfirmálás	Bemutató, elemzés	
Nagykorúvá válás: legényavatás	Bemutató, elemzés	
A lakodalom	Bemutató, elemzés	
Az öregkor küszöbén	Bemutató, elemzés	
Elmúlás, temetés, halottkultusz	Bemutató, elemzés	
Könyvészet Balázs Lajos 1999 Szeretet fogott el a gyermek iránt. A születés szokásvilága Csíkszentdomokoson. Csíkszereda 1994 Az én első tisztességes napom. Párvalasztás és lakodalom Csíkszentdomokoson. Bukarest 1995 Menj ki én lelkem a testből. Elmúlás és temetkezés Csíkszentdomokoson. Csíkszereda Báráth Dániel 2005 Esküvő, keresztelezés, avatás. Egyház és népi kultúra a kora újkor Magyarországon. Budapest Gennep, Arnold Van 2007 Átmeneti rítusok. L. Harmattan. Budapest Kapros Márta 1990 A születés és kisgyermekkor szokásai. In: Paládi-Kovács Attila (szerk.): <i>Magyar néprajz VII.</i> Budapest, 7-31. Kunt Ernő 1987 Az utolsó átváltozás. Budapest Leach, Edmund 1983 Két tanulmány az idő szimbolikus ábrázolásáról. In: Hoppál Mihály – Niedermüller Péter (szerk.): <i>Jelképek, kommunikáció, társadalmi gyakorlat.</i> Budapest, 137-156. Turner, Victor 1983 Szimbólumtanulmányok. In: Hoppál Mihály – Niedermüller Péter (szerk.): <i>Jelképek, kommunikáció, társadalmi gyakorlat.</i> Budapest, 173-186. Veres Emese-Gyöngyvér 2005 Ma leszek először házában vendéged. Felnőtté válás a barcasági csángóknál. Budapest		

9. Az epizstemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

•
---

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A tananyag ismerete, problematizáló bemutatása	Vizsga és kérdések az előadások során	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Az ismeretanyag elsajátítása	Írott dolgozat elkészítése és bemutatása saját gyűjtés alapján	30%
	Problematizáló- és vitakészség	A diákok szemináriumi munkájának folyamatos nyomon követése	20%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Alapfogalmak, kutatási és értelmezési módszerek elsajátítása. Az európai és a magyar eredmények alkotó használata.			

Data completării 12.01.2018	Semnătura titularului de curs Pozsony Ferenc	Semnătura titularului de seminar Pozsony Ferenc	Semnătura titularului de curs practic
			
Data avizării în departament		Semnătura Directorului de Departament	
11.01.2019			
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil		Ștampila facultății